

Oponentský posudek na diplomovou práci Emy Novotné: „The Victim of One’s Victim: The process of victimization in William Faulkner’s *The Sound and the Fury*”

Diplomová práce Emy Novotné se věnuje jednomu z nesporně nejzajímavějších románů moderní americké prózy, který v experimentální a kompozičně značně složitě formě přehodnocuje klasický útvar rodinné kroniky a zachycuje úpadek tradičního amerického jihu. K tomuto románu přistupuje diplomantka z interdisciplinárního hlediska a aplikuje na analýzu vybraných románových postav obor viktimologie. Z tohoto hlediska je práce Emy Novotné značně novátorská a originální.

Obecně lze říci, že diplomová práce sestává z několika logicky strukturovaných částí, které jsou víceméně vzájemně propojeny. Terminologie a teoretická východiska jsou na počátku diplomové práce jasně vymezeny. Cíl práce byl bezesporu uspokojivě splněn a daná problematika je dostatečně osvětlena. Diplomantka si zachovala objektivní a kritický odstup a její přístup k sebranému materiálu a vyvozené závěry jsou solidní.

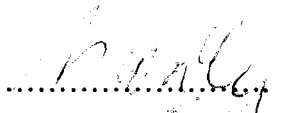
K diplomové práci nemám zásadní kritické výhrady, spíše jen žádost o doplňující vysvětlení, event. poznámky ke způsobu zpracování:

1. ke str.8. Opravdu může (měla by) postmoderní a dekonstruktivistická kritika být omezena na negování tvůrčího principu („dismantle creativity“)? Tím, že „question any belief system that claims universality“ naopak rozehrávají možnou hru významů spíše než fosilizují či „breaking (???) what literature has achieved so far“. A není možnost interdisciplinární interpretace právě takovou metodou, která je umožněna jejich „relativizující“ perspektivou? Zapojení různých vědeckých (a lit., uměl.) disciplín je přece typickým aspektem postmoderní kritiky a literatury, která stírá rozdíly mezi „high“ and „low“. Proto mi není zcela jasné, proč diplomantka svou metodu klade do opozice k dekonstrukci či postmoderní literární kritice (viz řada poměrně matoucích formulací na str. 8 a 9).
2. Několik drobných poznámek k formě. Uvítala bych, kdyby citace z učebnice Čírtkové byly k dispozici též (či jen) v originále. Překlad do angličtiny je leckdy značně kostrbatý a matoucí. Obdobně i formulační nedostatky v průběhu práce vedou čtenáře ke „čtení mezi řádky“ a domýšlení si pravděpodobných významů. Za všechny jeden příklad: str. 33 – the outliving užitě zřejmě ve smyslu přežití (survival?). Funkce hvězdičky na str. 50 se objasní až se tatáž objeví na str. 53. A pasáže věnované sumarizaci a dějinám viktimologie jako vědecké disciplíny jsou poněkud nesystematické – plné opakování, kruhové.

3. Myslím, že práci poněkud uškodila skutečnost, že Ema Novotná přece jen není v oboru viktimologie dostatečně vyškolená. Vychází z omezeného počtu zdrojů a řídí se pouze jimi. Škoda, že neobohatila svou práci ještě pohledem i autorů jiných, eventuálně autorů, kteří nutně neřadí viktimologii do forenzní psychologie. Není učebnice Čírtkové přece jen velmi obecná a základní?
4. Jak zapadá Dilsey do Čírtkové modelu?
5. Zajímavá je autobiografická pasáž ze závěru práce, která osvětluje diplomantčinu motivaci při výběru tématu. Zároveň však okamžitě vybízí k otázce, kterou jsem doufala, že si diplomantka položí sama – tj. pokud ji k zájmu o viktimologii přivedlo studium biblických motivů, zřejmě nalézá styčné body. Chápu, že se křesťanskými motivy již nechtěla zabývat, pokud jsou již hodně frekventované. Ale mohla by sama u obhajob pohovořit o event. spojení mezi viktimologií a motivem sacrifice?
6. Poslední dotaz – Své postavy vybírá podle klíče: victims of somebody, victims of something. A co „the horror within“ (24-25)?

Doporučuji diplomovou práci k obhajobě. Výše zmíněné dotazy se nedotýkají fundamentu práce, kterým je pro mne zejména její interpretační část. Pohled diplomantky na danou problematiku je neotřelý a domnívám se, že i objevný a velmi užitečný. Práce je originální a možné nedostatky pramení právě z průkopnického snažení. Předběžně hodnotím tuto diplomovou práci stupněm **velmi dobře**. Konečné hodnocení závisí na průběhu obhajoby.

V Praze dne 22.1.2007

.....
PhDr. Soňa Nováková, CSc., M.A.
oponent